

Quesitionum in Exordio Lib. Sententiarum moneri solitarum, prima, auctore D. Diomysio Carthusiano.

Arguiur
cōtra veri
tatem.

Boethius

Alanus

Hugo

Bartol.

August.

Otia. 6.

In opposi
tum.

Jerem.

Hales.
Sciā dupl.
caufat.

Veritutē primō, *An facia doctrina sen theologiā sciā?* Et arguit primo quid non. Theologia nō est sapientia, sed sapientia & scientia sunt habitus intellectūtis distincti, ut sexto Ethicoru habetur. ¶ Secundo, quia (v. ali Boethius) scientia est corum, qui incommunabili sui formūt substantiam; atq; vt primo Posteriorum, ac alibi doce Philosophus, scientia est necessariorū, & qua aliter ē habere nō possunt, & contingunt, & variabilium rerum, sed sicut doctrina & theologia pro maxima parte est de rebus, & genit humanis. ¶ Tertio, quia scīa est vniuersaliū, non singulariū. Scriptura autem seu theologia pro maxima parte est historialis, de certis personis, & particularibus, cum actibus tractat, ut pater in Genes, & alijs libris Moysi, in libro Iosue & Iudici, in libris Regum, & Paralipomenon, in Esdra, in 4 Euangelij apostolorumq; Actibus. ¶ Quartu, quia scientia procedit ex principijs per se notis, sicut in prologo de maximis theologia scribit Alanus: Ois scientia vitur regulis tantu proprijs fundamētis. Hasq; regulas Philosophus primo Posteriorum nominat dignitatis, que (v. afferit) sunt p se nota, sed theologia procedit ex articulis fidei, qui non sunt p se nota, imē nec comprehensibiles, aliter pro parte. ¶ Quinto, scīta est scībilis & comprehendibilis, theologia vero est in comprehendibili, & supernatura liū non est ergo scīta. ¶ Sexto, maior est certitudo principiorū, q; conclusionū, cū ex certitudine principiorū dependat certitudo conclusiōnum, sed minor est certitudo articulorū fidei quā scīta scripturarū, eum primo de sacramentis aferat Hugo: Fides est supra opinionē & infra scientiam. Notitia ergo facta scriptura nō est scīta. Septimō, Aug. lib. 83, questionū, Quādā inquit, credimus, quā nunq; intelliguntur, ut est oī historia recitas humana, & particula rī gesta: cū ergo facta scriptura p maxima parte sit talis scītatiua, non videt esse scīta scīta sit corum q; intelligunt. ¶ Octavo, triplex est acceptio veritatis in doctrinis, videlicet opinio, fides, scīta. Opinio ait est opinabilis, fides creditibilis, scīta scībilis. Sed hac doctrina est creditibilis, pte cor, quae cadiū sub fide, nō scībilis, nō est ergo scīta. Nono, oī scientia resolutiū in principiis per se nota, qd theologie nō conuenit. ¶ Decimo hoc de scripta effex, quia in legē nouam, yeteremq; dūi dirut. Vnde & Baruch ait: Hic liber mādatorū Dei, & lex est eff in eternū. Lex aut nō est scīta, sed precepit, ut super primam S. Iohannis canoniam tangit Augustinus.

¶ In contrarium est illud Ofca, Scientiam dei volui plusquam holocauſta. Et illud Jeremias. In hoc gloriatur qui gloriatur, scīre, & nosse me, dicit dñs. Ierias quoque ait, Repleta est terra scīta dñi. Et de hac in 14. de Trinitate loquitur Aug. Theologia est scientia retiā ad homini faltem spectantum.

¶ Ad hanc questionem Alexander respondet: Quādā est scīta caufat, & quādā canfati. Scīta autē caufarū, est gratia sui. Scientia vero caufarū, sue sunt caufat, & effectus, sue effectus tñ, nō sunt gratia

sui: quia dependent à causa caufarū, & referunt ad eius notitiam. Hinc nōmen scientie appropriatur sciētūtū caufatorū nō men veri sapientia, scīentia feūnotitiae causē caufarū. Hinc theologia proprie sapientia nuncupatur, cum & Philosophus dicit, q; prima philosophia videlicet metaphysica, quā est gratia sui, & de caufa caufarū, sapia est dicenda. multo magis theologia, quā trāficit cūstas scientias alias. Vnde in Deute. dicitur: Hec est uita sapientia, & intellectus coram populis.

¶ Praterea Thomas hanc questionē non mouet hoc loco, sed in prima parte Sūma sua q;tionē ne prima solvit, qdā dicēdo: Duplex est scīta. Quādā pcedit ex principijs in ipa p se notis, ut geometria. Quādā dā vero procedit ex principijs nō nisi in lumine superioris scīentia cognitis, ut perspectiva, que procedit ex principijs in geometria notificatis, & hōc modo sacra doctrina & scīta. Nā licet eius principia, scīlicet articuli fidei, nō sint homini p se nota; functionē in aliorū scīta, ut p se nota, in cognitione dei, & beato rū p se cognita. Idcirco quod dicit, Ois scientia procedit ex per se notis, intelligēdū est, immedia te vel p redūctionē ad aliorū scītā. Hac Thomas. Richard.

¶ Hanc responsionē sequitur, & aspīgnat Richardson, & addit: Sicut musica afflītū principijs traditiis ab arithmetica, & perficiētū principijs traditiis à geometria; ita theologia afflītū principijs sibi traditiis a deo, cui principia huius theologie scīentie sunt p se nota, quā sunt articuli fidei, ex quibis procedit theologia in demonstrationib; suis. Hinc Augustinus II. de Cinta, deī de inuisibilis, inq; Aug. à nostro tenus, & intellectu remotis operari nos erēdere his, qui hæc in illo incorporeo lumine constituta dicērunt, scīle metropolis apollois, & prophētis, vel manētā cōtinentur, ut sunt comprehendēores. Nec ex his sequit̄ tantum, quod theologia sit scīentia simpli citer, sed etiam aliquo modo, qd ad nos, inquantū præsuppositis p fidē huius doctrinae principijs, certitudinaliter cognoscere possumus necessariā connectionē conclusionū huius doctrinae ad sua principia. Nec tamen plenē habet rationē scīentie, qd ad nos in vita praestīti de lege comuni, ut percepītua, ac musica, de quārum principijs possumus hic certam cognitionem acquirere, inquantū acquirere valēmus certā cognitionem scīentiarū illarū quibus subalternāt, & ex quārum principijs procedunt. Ne hoc est cōtra nobilitatem theologiae, sed magis pro ea quoniam rationē altitudinis materia, de qua tractat, nostrā naturalem transcedit cognitionem. Nā quā ex sua natura sunt maxime scībilia, actualia, perfecta & separata, sunt nobis min scībilia, qd scītūtū habet nostrū intellectus, sicut oculi nos nocte ad lumen diurnū secundū Philosophi se cundo metaphysicā. Vnde Autēcōna 6. naturalium: res subtilissimā nō potest aliquando nostra appetēdere intellectus, qd excedit eū. Hæc Richardus.

¶ Porro Iohannes Scotus, qui vocatur doctor subtilis, qui hac questionē sic scribit: Alter ē loquendū de theologia in fe, & de theologia in nobis, & similiter de quocūq; alio habet, qdī liceat geometria sic scīta in fe, tñ nō cognoscētū principia geometriæ, sed ea tātū credenti, nō est scīentia, sed fides. Vnde cognitio, qd est proportionatū obiectū sūmū fe, est simpliciter scīentia: & sic cognitio de obiecto theologia, quā nata est haberi secundū fe, est theologia simpliciter, sed theologia nostra, nō est nisi se cundū capacitatē intellectus nī. Dicendū ergo, q; theologia est scīentia. Nam sicut patet ex definitiōne, ne scire,